

P49 Cp T 612 - 1

Pt 918

С Р Б И Н Ъ.

Тко в юнакъ,
На све в готовакъ,
За поштенѣ
У бездну се баца,
А за правду
Ратѣ отворне Аду.

Хай Приморче, та Срб'-Трієстинче,
Стѣни екка, срдашцу попѣвка !...!
Гусле моє што сте одвугнуле,
Єддали сте посве замукнуле ? .. ? —

Приморкиня покликнула вила,
Теръ дозива свою посестриму,
Посестриму Требевиѣку младу:
„Сестро моя Требевиѣа вило,
Пѣвай друго да ти одпѣвамъ,
Камо твоя гора Романія,
Камо ли ти давнашный юнацы,
Што мейдане свагда односише,
Што л' юначке одсѣцаше главе? “
Ал' іой вели посестрима вѣрна:
„Сестро моя Славинкинѣо вило,
Утри сузе, прекини яуке,
Немой сестру више цвѣляти,
Я одъ плача садъ самъ престанула,
Ѣе ми неста горе Романіе,
Ѣе ми нейма Новачине старца,
Ни сынова кано имъ дѣдова,
Грѣхъ намъ в торемъ се кланяти,
Уклинѣ насъ майчино млѣско,
И отачка сабля и мышца.
На груд' скрѣстимъ бѣле мое руке,
Къ истоку самъ окренула главу,
Па ничице на землю панула,
Вышнѣму се тако помолила;
Све ми овда сузе усахнуше,
Са срца ми сва угибе туга,
Сад' устанемъ я на ноге лахке,

Па погледамъ далѣ наприѣда,
А то виђи шта ћу ти смотрити,
Што никада я ни усну снила:
На Дунаю повише Галаца
Градъ-Ибраил' Ришѣанско е мѣсто,
Али нуто какви су Ришѣани:
У по зиме кад' наймрже і' време,
Кад'но нїе да цвѣтъ россу піе,
Састала се дружба и господа,
У трактиру града найлѣпшему,
Међу њима млади Ћеновези,
Съ осталима и Гобчевић' Спиро,
А кад' было преко пола пива,
Рече едну еданъ Ћеновезче
Нѣгова му браћа потврдише:
„ „ Одъ Склавуна живит' се не може,
А найвише одъ Гобчевићъ Спира,
Кам' штилети, пусти намъ остали!?
Преузеше скеле и бродове
Закупише њиве и усѣве,
Куд'годъ иду сліеде имъ новцы,
И Англезини одъ свѣта торговцы,
Све имъ хазне повѣраю свое,
Залудъ мы сви, залудъ наше благо — . “ “
Ал' имъ Спиро збори Гобчевићу:
„ „ Што е вама сытна Латинчади?
Свакій бравакъ о свом' висн чуклю,
Не завиђай, но болѣ пріяняй,
Свако дѣло радинъ урађуе,
Озбиляцъ га и вѣштакъ свршава;
Пешестина васъ е суродице,
Ал' мен' едномъ ништа неморете,
И съ оружѣмъ, а я безъ оружя,
Јошъ се уздамъ у Бога моего,
Првимъ махомъ све васъ поразити.“ “
Рече Спири младо Ћеновежче:
„ „ Я самъ готовъ! “ “ па изађе на дво,
За њимъ Спиро за упытати га,

На што і' готовъ, и у ков доба,
Ка'но чине праве мейданціе,
А у Спире ништа неимаше
Одъ оружя убойнога свога,
До єдина проста чворновака,
Заръ Херкулске исте праунука;
Истомъ Спиро у мракъ испануо,
Обрете се предъ нѣмъ Ћеновезче:
„ „ Ма шта рече, шта ли хѣнешъ момче?
Ал' му оно съ по єзыка збори:
„ „ Я самъ готовъ, стой те гледай само!“
Ал' га Спиро и опета пита,
За край таній држећ' чворноваку:
Шта онъ мысли, да му ончасъ каже!
У то трже онъ изъ штапа шиша, (мача)
Да проскрозне Гобчевића Спире,
Ема Спиро вѣштъ є мачованю (fedten),
Треште рукомъ и свомъ чворновакомъ,
Преби нѣму челичнога шиша,
И на раму іюште латинчета,
Уставіо ручног' маха свога,
Но и свою сломи чворноваку,
Нѣм' остало што у руцы было.
Ал' ев' яда, и неволѣ сада!
Склепташе се браћа Ћеновези,
Петина ихъ на Гобчевић' сама,
У нѣма се оганъ распламтію,
А у Спире срце разиграло,
Али ништа одъ оружя нейма,
Ма што Богъ да, и срећа юначка,
Двіє руке за єдну су главу,
Умъ и срце чуваю є здраву!
У то жигне штилетъ изненада
Посредъ кичме Гобчевића Спире,
Іюштъ га другій да у мозакъ тресне
Среброглавимъ своимъ трстенякомъ,
Ко топузомъ Мусса Кесечжія;
Ал' се Спиро истопрвке брани,

Трже лѣвомъ изъ кичме штилета,
У десницу л' домча тр'стеняка,
Измахнуо Кралѣвиѣски нѣме
Пакъ продріес' ко' раннѣный лафе:
„ „Шта хоѣте вы куіони сада
Манѣи сте ми одъ маліе мравій!“ „
Окамени с' петеро Латина,
Сви стадоше ко' да с' укопаше,
Ал' кидиса Спиро Гобчевићу
Обѣ руке разшири юначке,
Оклопіо све петъ Ђеновеза
Притего ихъ узъ витежке груди,
Тер' имъ праште ребра и кошчице;
Уто стиже грађанска патрола,
Шта е, пита, ком' ли е неволя,
Предъ ню тиште Спиро Ђеновезе,
Све у едном' клупку и мосуру:
„ „Нѣихъ пытайте, шта е и како е;
Мен' свѣдочба крвѣ и ранна моя,
И оружѣ нѣихно саломлѣно,
Ев' и овій нѣовѣ трстеняче!“ „
Патрола се иста забезекне,
Кад' опази свег' у крви Спира,
У то млади бѣгну Ђеновези,
Затворе се у найближу кућу,
Но и дружтво садъ Спирово стиже,
Све Славунцы, юначки поморцы,
Юришѣ хоѣе на душмане свое,
Да ихъ зуб'ма све поколю одма;
Залудъ срамним' сада и топови,
Толи празна престрашенным' кула,
Славинцы се дигли на оружѣ,
Да заштите главу и правицу.
У то доспѣ сва господа градска,
И Консули Европейски' сила,
Моле Спира за име Божіе,
Да утиша свое землячине,
Да бы кући огня не придали,

Да Латинчадъ бахомъ не уморе,
А да шъ нѣма савъ градъ не сагоре,
Судъ имаде и земальска правда.
Спиро свима одговара дивно:
„ „Брезсудницъма и хайдуцъма людъма,
Окако се свуѣ и вазда суди,
Славцы л' браѣа брата ѣ' послушати,
Али само трактираюѣ съ вама
Одъ имена мога и нѣхова
На папиру да све утврдимо,
Теръ овако, другѣе никако:
Цаба нек' су вама ѣеновези,
Но до сутра, до бѣла дана,
Ал' у ютру, теръ у истомъ зданю,
Сва господа странска и земальска,
Да се скупе и собомъ гледаю;
Пакъ ту оба она ѣеновезца
Што на мене оружѣ потегли,
Каконо ти убилцы ми явни,
Да изиду, ка сужнѣви наши,
Исподъ мачахъ нашихъ укрштеннихъ,
У три реда надъ нѣи поставлѣннихъ,
Ту сколѣнке да признаду кривду,
Што су мени учинѣти шѣели,
Тимъ каянѣ да докажу свое,
Пакъ ѣу знат' я шта ѣу онда ш'нѣима.
Другій пунктъ е: И све штете наше,
Што е гоѣъ ко заовда имао,
У свем' дружтву вашем' и моему,
Да накнаде иста обонца,
Пакъ и мою ранну и лѣкара.
А треѣе е: свему граду гозба,
Да се даде о нѣихову трошку
На три реда и на три трпезе;
За првомъ ѣе сва господа быти,
А за другомъ сви земляцы мои,
А за треѣомъ сви божацы мѣста,
И общтинске: жене и ѣевојке;

Свимъ да има изобилно свега,
Ела, пиѣа, свирке и веселя
Нек' се знаде кад' е мейданъ быо,
Спроѣтъ петине холе Латинчади,
Єдинога сына Славинскога.
Неће ли се ово и овако,
Садъ ће бити съ нѣма и онако,
Земляцы ми каконо су рады —. “ “
Брезъ развлаке то сви подписаше,
Текъ мачеве молбомъ избрисаше,
И докъ Спиро приздрави одъ ранне,
Коя га е веће обхрвала,
Пакъ да ради, како понайволи
У то свану и утрїя сунце,
Свак' отиде свом' бїелу двору,
А осташе кривцы сужнївати,
Да чекаю свое пресуѣнї,
Теръ изъ уста своего крвника,
Но юнака у юнац'ма свѣтла.
А кад' было до некол'ка дана,
Спиро намъ е ранну прехаяо,
Па отишо те све наредїо,
Каконо е собомъ условїо.
Єдно вече урочи се на то,
Свак' се зовне са подписомъ Спира,
На ту частбу, и веселѣ общте;
Ту и дођу госпе и господа,
Ту сва нѣхна дѣца и дѣвойке.
Сви осталїи кои годъ су звани,
А да виде їоште невиђено.
У средъ сваке частбе и гостилнѣ,
Ту с' доведу оба Ћеновезца,
Ту предъ Спира стану преступници,
У гласъ реку што имали рећи,
Пакъ оборо носъ и очи къ земљи,
Садъ имъ Спиро на то ево вако:
„ „ „ Да сте люди вы безъ характера,
Та кипови безъ мозга и ума,

Олъ сте звѣри брезъ душе и свѣсти,
То васъ ваше станѣ увѣрава,
У коме се сада налазите,
Кано сваки очайници адскіи;
А крвь моя свѣту доказує,
Да истину вы садъ признаете,
Пакъ и я вамъ даривамъ животе,
А с' тимъ само, да се исправите,
И да нигда о злу нерадите,
Єръ иначе знайте свакояко,
Врагъ по своє морати ће доѣи,
У Бога є свемогуѣа правда,
Богъ іошъ никомъ дужанъ осто' ніє,
Неће ни вамъ вѣра вамъ є тврда.
Садъ ходите съ намъ се веселите,
Ол' хайдете свомъ бієлу двору,
Пакъ живите како вамъ є драго,
Ништа са мнома више неимате,
Све вамъ праштамъ одъ срца и душе,
Заборавлямъ ко' да и небыло,
Кано л' да се теке у сну сніло,
Бога фалимъ тко є учувао,
Мене одъ васъ, но и васъ одъ мене.“ “
То кадъ Спиро сврши говорєнѣ,
Да видите шта се учинило,
Предъ нѣгъ оба клекну ѣеновезца
Пакъ му стегна грлєк' любижаяю,
И ноге му сузамъ орашаю;
За руке ихъ ста дизати Спиро,
Не примаюѣ' такво униженѣ:
„„И брезъ тога могло і' бити свега,
На мейданъ ме да сте текъ позвали,
Јавно звали, а јавно изашли,
Хрѣа быо, тко се заклоніо!!“ “
Млого і' око на то просузнало,
Гледаюѣи шта чине крвници,
Мучніє се садъ спасао Спиро,
Изъ нѣихове любве и грлєня,

Нег' одъ мышниц' и оружя нѣхна;
Ово ї' свима часть найвеѣа была,
Чакъ до зоре и до сунца мила;
Но и цекин' три хиляде стаде
Иста гостба и остала шала.

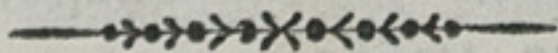
„Овда сестро. Славинкинѣо вило,
То гледавши, па то сагледавши,
Утѣшно самъ увѣрила себе,
Да Славія и кѣи іой Србія,
Топрвѣ раѣа дѣце нараштае,
Брезазлене кано голубове,
А юначне како соколове!!

Млога лѣта безбройне вѣкове
Славѣ затирай люде штурлакове!!!
Србке л' роде Гобчевиѣа Спиро,
За калпакъ ти перѣ и челенка
А свой браѣи твоя попѣевка,
Пакъ Србкинѣи Спировой родкинѣи,
Честъ и дика, фала и поштенѣ
Одъ све браѣе, сынске су іой враѣе.

Хайд' сад' опет' гусле на оставу,
Айд' пѣгашу и ты на отаву,
Пакъ живота іошѣ ли да намъ Боже,
Наѣи ѣемо што се пѣват' може.

У Земуну 20. Юлія 1842. године, на дарѣ
и поклонѣ Србскомѣ живоме Уставу, т. е. Г.
Кости Томиѣу Радиславлѣву, своему пріятелю,
сочинію є ово

Симеонѣ Милутиновићѣ,
Сарайлія.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

P₁₉СрII 612.1

28